Un îndrăgostit de limba lui Maupassant

Dr. ION BERGHIA
Iași

Résumé

Un amoureux de la langue de Maupassant

Les derniers 40 ans, M. Anatole Lența, docteur ès lettres, professeur de français à l'Université d'Etat de Moldova, est de ceux qui ont consacré tous leurs efforts à l'étude et à l'enseignement de la langue française. A coté de son regretté collègue Victor Banaru et sous la baguette inoubliable de Grigore Cincilei, les trois anciens étudiants de l'Institut Pédagogique „Alecu Russo" de Bălți, ont fondé dans l'espace entre le Prut et le Nistru une véritable école de philologie roumaine; ensemble avec d'autres professeurs, ils gardent et multiplient les vieilles traditions dans l'enseignement, ils en cultivent de nouvelles pour le bien de cette terre où la population est majoritairement roumaine, ils se font apprécier grâce à leur abnégation et au désir de briller et de faire briller la langue et la culture de la France.

M. Anatole Lența est né le 25 décembre 1942 dans le village Baxani du district de Soroca. Il a terminé l'école primaire dans son village natal, puis le lycée à Popești de Sus Drochia; viennent ensuite l'Institut Pédagogique de Balti et la thèse de doctorat à Moscou à l'Institut Pédagogique des Langues Etrangères „Maurice Thorez." Il a suivi des cours de perfectionnement à l'Université de Grenoble, France, diverses institutions d'enseignement de la capitale de Russie. Depuis 1966 jusqu'à présent, il est professeur de français à l'Université d'Etat de Moldova; il est aussi professeur non titulaire à l'Institut Pédagogique de Chișinău, à l'Université Libre Internationale de Moldova, aux cours de recyclage des professeurs de français de Moldova. M. Anatole Lența enseigne la grammaire pratique et théorique, la grammaire du texte littéraire, la sémantique et la stylistique du verbe français.

Doué en musique, possédant une voix agréable qui te réjouit le cœur, il est toujours prêt à faire briller la chanson française; fin connaisseur de la langue et la civilisation française, il en parle comme un livre aux étudiants et aux professeurs des lycées et des collèges; bien équilibré, le cœur ouvert et généreux, il participe sincèrement aux succès de ses amis et ses collègues. Il est hautement apprécié par ceux qui suivent ses cours de langue et civilisation française, on l'écoute avec intérêt dans les colloques où il présente les résultats de ses recherches sur la sémantique et la stylistique des verbes eurysémiques en français et en roumain. Il est auteur de plus de 150 publications dont des articles, des critiques, des comptes rendus, des préfaces à des livres, des monographies; directeur de recherches à des thèses de master et de doctorat. Retenons-en quelques unes. ***Articles: Bilingvismul împăciuitor înseamnă aceeaşi supremaţie a limbii ruse****;* ***La «langue moldave» ou quelques phantasmes linguistiques****;* ***La poésie et la mélodie, quelle harmonie****…;* ***L'invention de la langue moldave à l'époque soviétique*** *et d'autres.*

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

***Monographies: Les mots polyfonctionnels en français contemporain**, Chişinău, 1987; **Le verbe français. Grammaire et exercices de grammaire**, Chişinău, 1990; **Des verbes français dans leurs constructions syntaxiques**, Chişinău, 2001; **Essai de grammaire discursive du français**, Chişinău, 2006; **Langue et styles de textes** (coauteur),Chişinău, 2009 et d'autres.*

M. Anatole Lenţa reste un bon exemple de culture, de raffinement et d'intelligence pour les étudiants d'aujourd'hui et de demain. C'est un véritable Roumain et aussi un modèle pour les enseignants de la République de Moldova.

Keywords: *Anatol Lenţa, la République de Moldova, professeur, langue et civilization française, culture roumanine*

Era pe la mijlocul lunii octombrie 1985. Un universitar basarabean, puţin trecut de 40 de ani, pleca la un colocviu de romanistică ce urma să se desfăşoare la Grenoble, unde dânsul mai fusese o dată cu trei ani în urmă, la un stagiu de documentare. Avea acolo deja prieteni, printre ei fiind şi Patrick Seriot - profesor de lingvistică la Universitatea Stendhal III. Conaţionalul nostru ştia că va fi invitatul familiei Seriot şi, bineînţeles, trebuia să fie pregătit corespunzător, precum le place să se prezinte în lume românilor care îşi respectă obiceiurile, tradiţiile şi propria persoană. A cumpărat el câteva cutii de bomboane de la celebra fabrică „Bucuria" din Chişinău, dar a hotărât să le gătească viitoarelor sale gazde şi o mămăliguţă, aşa cum a mâncat la mama acasă. Pentru mămăliguţă, a luat un ceaunel, brânză de oi şi făină de porumb. Restul, şi-a zis basarabeanul, ouă pentru scrob, cărniţă cu grăsime pentru jumări, usturoi pentru mujdei, smântână pentru a lega totul etc. va putea găsi şi la Grenoble. A pus ceaunelul în valiză, alături de alte lucruri, şi a plecat la Moscova, pentru că anume aceasta era stilistica vremurilor şi a călătoriilor în străinătate pe atunci. Dacă francezii spun „*Tous les chemins mènent Rome*" pentru a zice de fapt că există mai multe feluri de a atinge acelaşi scop, apoi în perioada sovietică toate drumurile spre alte ţări porneau de la Moscova: oriunde ai fi dorit să pleci, trebuia să mergi mai întâi în capitala URSS.

La aeroportul Şeremetievo, dânsul stătea la coadă pentru a trece vama şi se gândea cu plăcere la surpriza pe care le-o pregătise prietenilor săi din Franţa.

- Ce-i asta? răsună deodată vocea controlorului care se uita la un ecran asemănător cu cel al televizorului. A privit încolo şi călătorul şi şi-a văzut drăguţul de ceaunel, care pe ecran apărea ca ceva întunecat, semisferic.

- Ce anume? a întrebat basarabeanul nedumerit, deoarece nu a înţeles necazul vameşului.

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

- Tu pricepi ceva? se adresă funcţionarul colegului său de alături. Scoate totul din valiză, blin (termen intraductibil), se răsti el la călătorul oarecum descumpănit.

- Păi, eu sunt din Moldova, plec la prieteni, vreau să le fac o mămăliguţă ca la noi şi am luat ceaunelul… Şi „bănuitul" şi-a scos lucrurile din valiză printre care şi bogăţia de ceaunel plin cu făină, la care vameşul s-a uitat lung şi cu atenţie, fără a-şi da seama ce avea în faţă. Şi atunci, hai să trebăluiască „gospodăreşte" prin făina aromată, atât de galbenă şi promiţătoare. „*Doamne*, îşi zise în sinea bietul călător, *dar cum voi găti eu mămăliguţa după ce ursul şi-a băgat laba în făină*?" Însă repede s-a liniştit cu gândul că, oricum, apa va fierbe şi Cel de Sus va avea grijă… După ce funcţionarul sârguincios s-a convins că în ceaunelul cu pricina nu era ceea ce căuta el, a lăsat omul să urce în avion...

Că universitarul despre care scriem aici e român până în măduva oaselor o dovedeşte nu numai întâmplarea cu ceaunelul pentru gătirea mămăliguţei - una dintre gustoasele şi convingătoarele forme de menţinere a românismului secole de-a rândul pe gura de rai dintre Prut şi Nistru, ci şi faptul că s-a născut în România Mare, că toţi cei patru bunici ai săi au fost români. Prin urmare, şi ambii lui părinţi s-au considerat români, deşi au locuit printre străjeri cu steluţe la chipiu. Pe deasupra, în toate cele făptuite de personajul nostru, el se sprijină pe limba română pe care o cunoaşte în profunzime, o utilizează şi o ocroteşte cu competenţă şi cu sfinţenie. Dăruirea lui limbii române (şi, în egală măsură, celei franceze) nu i-a adus însă doar bucurie profesională, ci, uneori, şi tristeţe în casă. După destrămarea URSS, de pildă, având de ales între plecarea cu traiul la soacra sa domiciliată în Moscova şi continuarea activităţii profesorale în Republica Moldova, el nu a ezitat şi a rămas la Chişinău. Chiar dacă i s-a „îndulcit" la maximum viaţa, departe de cele două fiice pe care le iubeşte şi astăzi cu gingăşie. În acest sens, bineînţeles că ţintesc exact spusele lui moş Leon, regretatul său tată, parafrazate de un epigramist penetrant:

„*Te-am crescut cum am putut,*
Însă şcoala m-a-ntrecut:
Te-a făcut om învăţat
Şi bunic... neînsurat."

Astăzi, când auzi acest *om învăţat* cântând o romanţă veche, nu l-ai mai întreba de are paşaport românesc nici chiar la trecerea graniţei, paşaport care îi lipseşte din motivul că, vorba lui, nu vrea „*să se ploconească puzderiei de birocraţi pentru a le demonstra că e român din născare*." Ca tot el să continue: „*Bineînţeles că mi-aş dori acel paşaport vişiniu. Fără să mă gândesc la vreun cât de mic privilegiu, ci doar să pot trece uşor Prutul ca să depun flori la mormintele marilor noştri înaintaşi, să vizitez mănăstirile, cetăţile, bibliotecile pline de istorie şi cultură românească. Dar şi pentru a-mi*

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

vedea fotografia şi înscrisul că ***Anatol Lenţa este român****. Nu vreau nimic mai mult! Că traiul, munca şi celelalte care urmează tot în Basarabia mă vor avea...*"

Fără a mai continua suspansul, îţi comunicăm, dragă cititorule, că acesta este numele colegului nostru de baricadă omagiat în prezentul articol, **Anatol Lenţa**, care de peste patruzeci de ani onorează de pe cele mai înalte trepte ale învăţământului universitar basarabean cercetarea şi predarea limbii franceze în Republica Moldova, mult timp avându-i alături pe regretaţii profesori universitari Grigore Cincilei şi Victor Banaru.

La ce bun această cam lungă introducere? Pentru a demonstra că există şi altfel de savanţi şi profesori universitari decât acei care îşi fac datoria la repezeală, ba de multe ori a lehamite, care continuă să numere virgulele, cutare sau cutare termeni etc., uitând cu desăvârşire că lucrează cu discipoli pentru care se cuvine să fie model în toate, dar mai ales în ceea ce priveşte grija faţă de păstrarea şi perpetuarea românismului oriunde ne-am afla.

Anatol Lenţa s-a născut în comuna Băxani din judeţul Soroca, în 1942, de Ziua Crăciunului. Primele şapte clase le-a făcut în localitatea natală şi celelalte, echivalente cu liceul, la Popeştii de Sus din raionul Drochia. Apoi, a absolvit Facultatea de Limbi Străine a Institutului Pedagogic „Alecu Russo" din Bălţi, a beneficiat de cursuri de perfecţionare la Institutul Pedagogic de Stat de Limbi Străine „Maurice Thorez" din Moscova şi tot acolo şi-a dat doctoratul, conducător ştiinţific fiindu-i prof. univ. dr. Ludmila I. Ilia. Alte cursuri de perfecţionare a urmat la Universitatea Grenoble France etc. Din 1963 până în prezent (cu excepţia anilor de doctorat 1973 - 1975) activează ca lector, lector superior, conferenţiar la Universitatea de Stat din Moldova, iar periodic, prin cumul - profesor la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chişinău, la Universitatea Liberă Internaţională din Moldova (ULIM), la Cursurile de perfecţionare a profesorilor de limba franceză din Republica Moldova etc. Discipline predate: gramatica practică, gramatica teoretică, gramatica textului, semantica lexicală, stilistica textului literar.

Dispunem de o listă de opinii ale foştilor discipoli ai profesorului Anatol Lenţa (mulţi rămaşi în Republica Moldova, dar nici puţini răspândiţi astăzi prin România sau SUA, Algeria sau Rusia, Franţa sau Israel, Belgia sau Portugalia, China sau Argentina...), opinii privind activitatea dumisale ca formator de personalităţi didactice şi nu numai. Iată ce scrie, de exemplu, R. B.-Revenko din Canada: „*Era în vara lui 1990, candidam la facultate. În sala de examen şedeau două doamne care m-au întâmpinat fără măcar o umbră de bunăvoinţă. La subiectul întâi, am început să analizez partea de gramatică dintr-un text şi, la un moment dat, intră domnul profesor Anatol Lenţa (cu mult mai târziu am aflat cum se numeşte), cu un zâmbet occidental, dar sincer. S-a aşezat la masă (era preşedintele comisiei de obiect la admiterea în*

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

facultate) și, cu un gest de monsieur, mi-a zis să continui! Nu mai țin minte ce exact analizam. Știu că dumnealui m-a întrebat mai multe chestii: despre articole, pronume etc. din același fragment de text - să le definesc, să le traduc, să numesc toate formele și contextele de funcționare etc. Apoi, mi-a pus câteva întrebări-cheie, și-a dat seama ce știu și mi-a propus să trec la subiectul al doilea - tema de conversație („Țara mea natală"). Am început cu o poezie pe care o auzisem de la tatăl meu:

„Pays des vignes,
Pays des champs de fleurs
Et des forêts enivrantes -
Telle est ma Moldavie,
Ensoleillée et fleurissante...

Dl profesor s-a luminat la față, m-a lăsat să spun ce mai știu despre „Ma Moldavie", după care m-a oprit, m-a anunțat că examenul meu a luat sfârșit și că eu merit cea mai mare notă. Și-a întrebat colegele dacă sunt de acord cu nota propusă. Eu, în culmea fericirii, nu-mi puteam ascunde emoțiile. Examinatorul m-a întrebat dacă am medalie: pe atunci, cine termina liceul cu medalie de aur ori de argint intra la facultate doar cu un singur examen, dacă la primul examen lua nota maximă. Am zis că da! În acea clipă a intervenit în discuție una dintre doamne, aducându-i la cunoștință dlui A. Lența că „domnișoara candidată nu este în lista medaliștilor" care puteau fi notați cu calificativul „excelent" (în anul 1990 era mare concurs chiar între medaliști, iar sus-pușii formați în bucătăria ideologiei sovietice aveau grijă ca la facultățile de prestigiu să intre cine trebuie). „Îi dăm nota meritată, chiar dacă nu e în listă!", a fost răspunsul dumnealui și pe loc m-a felicitat cu ocazia reușitei. Astăzi noi, foștii dumisale discipoli, considerăm că profesorul Anatol Lența este un exemplu de cultură, rafinament, inteligență și curaj pentru mai multe generații de studenți. Tare bine ar fi să avem cât mai mulți dascăli ca dânsul."

Sau iată ce crede conf. univ. dr. Nina Cuciuc din Iași despre fostul său dascăl: „*O remarcabilă prezență a pleiadei de aur a Facultății de Limbi și Literaturi Străine a Universității de Stat din Moldova este întruchipată de personalitatea domnului profesor dr. Anatol Lența... Chipeș, elegant, fin, manierat, cu un timbru inconfundabil al vocii, cu o pronunție franțuzească invidiată chiar și de francezi domină totalmente sala de curs. Foarte erudit, foarte cald, foarte uman, foarte frate cu studentul - toate acestea îl făceau demn de admirația generală. Dotat de la natură cu har muzical și cu o voce agreabilă, reușea să ne antreneze și în lumea muzicii marilor cântăreți francezi. Preferații lui au rămas Yves Montand, Edith Piaf, Charles Aznavour, Enrico Macias etc. - cei care au făcut epocă în muzica de trăire intensă. Împărtășea cu noi scena în cadrul activităților artistice organizate sub egida-i, susținea elanul nostru tineresc, ne ajuta cu sfaturi și sprijin practic... De o modestie rară, de o inteligență sclipitoare, rămâne dascălul nostru de suflet.*"

Iar acum câțiva ani, universitarii din municipiul Bălți - Ecaterina și Valentin Jitaru - consemnau următoarele despre colegul lor Anatol Lența:

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

„*Limba franceză şi limba română sunt două mari iubiri ale sale. El e sigur că nu-i departe timpul când atât moldovenii care nu se prea trag la carte, cât şi generaţiile alofone se vor pătrunde de adevărul maximei lui Pitagora: „O nouă limbă însuşită e o nouă fereastră colorată spre univers." Visează la ziua când vom scăpa de o mare ruşine naţională - criza identităţii, când nu vom ocupa ultimul loc în Europa după nivelul de trai, când intelectualitatea nu va mai fi marginalizată, când calitatea pe acest* plai (R. M. - n.n.) *nu va mai fi un defect…*"

Tot aici, includem declaraţia făcută profesorului Anatol Lenţa de către una dintre colegele sale de breaslă din Chişinău, conf. univ. dr. Veronica Gărbălău: „*Domnule Anatol Lenţa, vreau să punctez câteva calităţi ale dumitale: evoluţia spirituală, facultatea de a-ţi asculta interlocutorul, de a-l înţelege şi a putea întreţine conversaţia; loialitatea - calitate morală care îţi permite să nu ai dureri de cap prin faptul că ai trişat; caracter deschis pentru activităţi ştiinţifice - focar de organizare şi armonie, pentru îndrăgostirea femeilor; Atotputernicul ţi-a dat o aşchie de talent, pe care încă nu ai valorificat-o pe deplin, mai ai timp, căci prin efort, speranţă şi voinţă vei înregistra un disc cu cântece franceze, cu romanţe româneşti şi vei urca pe treapta pe care Cel de Sus ţi-a hărăzit-o.*" Despre omul, savantul şi profesorul Anatol Lenţa au mai scris personalităţi cunoscute nu numai în Republica Moldova, ci şi după hotarele ei. Printre acestea se află Cornelia Cincilei, Corina Fusu, Ion Guţu, Ion Manoli, Vlad Pohilă, Gheorghe Reabţov, Cezaria Vasilache ş. a.

A ne pronunţa doar într-o formă mai mult ori mai puţin poetico-sentimentală despre un cadru universitar care în egală măsură e şi profesor, dar şi cercetător, fără a enumera cel puţin anumite realizări importante de-ale sale în plan ştiinţific, didactic sau/şi editorial ar însemna să ne lăsăm uşor legănaţi de barca destinului său pe apele-i liniştite ale vieţii, astfel omiţând esenţa activităţii dumisale profesionale, nu întotdeauna plină numai de vraja poeziei, a liniştii sufleteşti, a îndestulării cu timpul necesar odihnei obligatorii, cu hrana spirituală pe măsura cerinţei conştiinţei sale, ba chiar şi cu hrana cotidiană în concordanţă cu regimul zilei etc.

Şef al Catedrei de limba franceză a Universităţii de Stat din Moldova (USM) în anii 1995 - 1997, membru al Consiliului Ştiinţific Specializat pentru conferirea titlului de doctor habilitat şi doctor în filologie la limbi romanice, redactor literar pentru limba franceză la ***Analele Ştiinţifice*** (seria ***Ştiinţe filologice***) ale USM, membru al Consiliului de Iniţiativă al Alianţei Franceze din Republica Moldova ş. a., Anatol Lenţa este autor, coautor sau/şi coordonator a circa 150 de lucrări în domeniile sintaxei frazei simple, gramaticii textului, a semanticii verbelor eurisemice din limbile franceză şi română. Totodată, de-a lungul activităţii sale ştiinţifico-didactice semnează nenumărate recenzii, traduceri, prefeţe la lucrări de specialitate, referate în cadrul susţinerii

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

unor teze de master şi de doctor (în calitate de conducător ştiinţific), articole în publicaţiile naţionale din Republica Moldova şi în presa ce apare după graniţele acestei mici ţări româneşti, comunicări la diverse simpozioane, conferinţe filologice sau metodico-didactice ş.a.

În continuare, vă oferim unele titluri de lucrări semnate de către prof. univ. dr. Anatol Lenţa şi apărute ca:

❖ **articole în publicaţii din Republica Moldova**: N. Chiricenco, ***Limbă dominantă şi limbă naţională: incidente structural-semantice***, în ***Limba română***, nr. 9-12, Chişinău, 2001; ***„Bilingvismul împăciuitor" înseamnă aceeaşi supremaţie a limbii ruse***, în ***Limba română***, nr. 2-3, Chişinău, 2003; ***Blocurile sintactice şi unităţile superfrastice ca unităţi discursive (pe material român-francez)***, în ***Omagiu profesorului şi omului de ştiinţă Anatol Ciobanu la 70 de ani***, Chişinău, CEP USM, 2004; ***La «langue moldave» ou quelques phantasmes linguistiques***, în ***La linguistique entre recherche et application***, Chişinău, 2005; ***Aportul L. I. Ilia la formarea potenţialului ştiinţific al Republicii Moldova***, în [illegible], Chişinău, 2007; ***Unele repere conceptuale în cercetările lui Victor Banaru***, în ***Connections et perspectives en philologie contemporaine. Actes du Colloque International consacré à Victor Banaru à l'occasion du 65-ème anniversaire de sa naissance***, II-ème édition, Chişinău, 2007; ***Reprezentarea verbală sub aspect textual***, în ***Filologia modernă: realizări şi perspective în context european. In memoriam acad. Silviu Berejan***, Chişinău, 2008; ***Le professeur Grigore Cincilei, 9 ans après...***, în ***Probleme de lingvistică generală şi romanică. Actele Colocviului internaţional consacrat profesorului Grigore Cincilei cu prilejul aniversării a 80-ea de la naştere***, ediţia a II-a, Chişinău 2008; ***Grammaire de texte***, în L. Moraru, A. Lenţa, L. Varzaru, S. Lupan, N. Rîşcanu, ***Langue et styles de texte***, Chişinău, 2009; ***La poésie et la mélodie, quelle harmonie...***, în V. Movilă, M. Slovineanu, ***Repères phonétiques complémentaires***, Chişinău, *CEP USM*, 2010 etc.;

❖ ***articole în presa de după hotarele Republicii Moldova***: Elena Prus, ***Poetica modalităţii la Proust***, în ***Analele Ştiinţifice ale Universităţii „Al. I. Cuza" din Iaşi (serie nouă), Limbi şi literaturi străine***, tomul II, 1999; ***Bilingvism unilateral: incidenţe structural-semantice***, în ***Limbaje şi comunicare. Colocviul Internaţional de ştiinţe ale limbajelor. In memoriam Eugeniu Coşeriu***, vol. VI, partea I, Suceava, 2001; ***Sincretism sau eurisemie?,*** în [illegible].

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Judeţeană Mureş
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□. □□□□□□□ □□□□□, Киев, 2001; ***La eurisemia entre otros tipos de relaciones categoriales léxico-semàticas***, în ***Estudios de lingüistica: Universitad de Alecante***, numero 16, año 2002; ***L'invention de la langue moldave à l'époque soviétique***, în ***Le discours sur la langue sous les régimes autoritaires***. Edité par P. Sériot et A. Tabouret-Keller. Cahiers de l'Université de Lausanne, Suisse, n 17, 2004; ***L'eurysémie parmi les autres rapports catégoriels lexico-sémantiques***, în □□□□ □ □□□□□□□□□□□-□□□□□. □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □. □. □□□□, Москва, 2006; ***Eurysémie et typologie des signes linguistiques***, în ***Revista de Filologia Romanica***, Publicationes Universitad Complutense de Madrid, vol. 25, 2008 etc.;

❖ ***prefeţe la lucrări***: G. Reabţov, ***Lacrima lumii***, Bucureşti, Biodava, 2000; O. Popescu-Tcaci, R. Botnatu, ***Communiquer à travers la poésie***, Chişinău, Prut International, 2001; N. Zgardan, ***Economie générale, économie d'entreprise, diplomatie économique. Manuel de Français***, Chişinău, *ARC*, 2002; ***Mereu prezent... Grigore Cincilei***, Chişinău, Epigraf, 2002; Gr. Cincilei, ***Noţiunile de limbă şi naţiune românească la Est de Prut***, Chişinău, CEP USM, 2007; □□□□□ □ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□, Chişinău, 2007; ***Probleme de lingvistică generală şi romanică. Actele Colocviului internaţional consacrat profesorului Grigore Cincilei cu prilejul aniversării a 80-ea de la naştere***, ediţia a II-a, Chişinău, 2008; ***Omagiu lui Ion Dumbrăveanu la 70 de ani***, Chişinău, CEP USM, 2009; R. Maţcan, ***Viitorul în limba franceză: dimensiuni temporale, aspectuale şi modale***, Chişinău, 2010; A. Bujor, ***Dictionnaire de la langue française. Similitudes et contraires***, Chişinău, Epigraf, 2010 etc.;

❖ ***comunicări prezentate la importante întruniri de specialitate***: ***Quelques interprétations des constructions verbales absolues en français moderne*** (Conferinţa Ştiinţifică Internaţională „De la frază la text: probleme actuale de lingvistică şi literatură", Chişinău, USM, 24-25 septembrie 2001); ***Cuvânt eurisemic - cuvânt abstract: particularităţi semantice*** (Conferinţa Ştiinţifică Interuniversitară „Filologia secolului XXI", In honorem prof. Eugeniu Coşeriu, Bălţi, 18-19 mai 2001); ***Despre neutralizarea unor verbe eurisemice în limba franceză*** (Conferinţa Internaţională „Probleme de lingvistică generală şi romanică", Chişinău, USM, 29-30 noiembrie 2002); ***L'invention du moldave à l'époque soviétique*** (Conferinţa Ştiinţifică „Le discours sur la langue dans les régimes autoritaires", Le Louverain, Suisse, 2-4 octombrie 2003); ***Unele considerente privind tipologia semanticii lexicale*** (Conferinţa „Probleme actuale de lingvistică", In honorem acad. Nicolae

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)

Corlăteanu cu prilejul împlinirii vârstei de 90 de ani, Chişinău, USM, 12 mai 2005); ***La langue moldave et quelques phantasmes linguistiques*** (Conferinţa Internaţională „Systèmes, statuts, représentations et identités linguistiques", Université de la Sorbonne - Nouvelle (Paris III), 25-27 noiembrie 2005) etc.;

❖ ***monografii***: ***Les mots polyfonctionnels en français contemporain***, Chişinău, 1987; [illegible], Chişinău, Ştiinţa, 1987; ***Le verbe français. Grammaire et exercices de grammaire*****,** Chişinău, 1990; ***Des verbes français dans leurs constructions syntaxiques***, Chişinău, CE USM, 2001; ***Une grammaire des mots outils. L' article. Les connecteurs discursifs***, Chişinău, 2003; ***Pagini de muncă, pagini de succes. Catedra Filologie Franceză „Grigore Cincilei" a Universităţii de Stat din Moldova la 40 de ani***, Chişinău, 2005; ***Essai de grammaire discursive du français***, Chişinău, 2006; [illegible], Chişinău, 2007; ***Langue et styles de texte***, Chişinău, 2009 etc.

Aceste şi alte realizări pe măsură ale lui Anatol Lenţa rămân nu numai utile, ci şi elegante, plăcute, pentru că dânsul întotdeauna le-a conjugat cu tactul pedagogic, cu frumuseţea sufletească, cu o aleasă grijă faţă de propria verticalitate morală, de aspectul vestimentar, de gest şi mimică, de felul de a păşi, de alegerea vocabularului etc. Fără a uita vreodată să le transmită discipolilor săi - formatori şi reformatori ai societăţii în care aceştia urmează să-şi poarte crucea.

Nu putem încheia aceste modeste pagini fără a menţiona încă o particularitate prin care se distinge omagiatul nostru: de când îl cunoaştem, el mereu se apleacă respectuos, cu căldură, cu dragoste frăţească sau, când e cazul, feciorelnică, asupra operei foştilor sau actualilor colegi (o dovadă în plus e şi faptul că atunci când i-am solicitat o fotografie pentru presă el a ţinut să ne ofere o imagine alături de prima sa învăţătoare din Băxani, doamna Maria Ţurcanu, de la care cică au pornit toate realizările sale, fotografie pe care o alăturăm aici), asupra memoriei bunilor noştri înaintaşi despre care a scris şi continuă să scrie pagini de reală valoare ştiinţifică şi civică. E vorba despre profesorii universitari Vitalie Sorbală, Zinovia Radu, Ana Bondarenco, Nicolae Chiricenco, Mircea Ioniţă, Petru Roşca, L. I. Ilia, Grigore Cincilei etc. - ultimii doi din listă rămânând pentru dânsul un veşnic sprijin moral şi intelectual, o sursă pururi vie de reîncărcare a bateriilor minţii şi sufletului atât de încercate la acest început zbuciumat de secol şi de mileniu.

Anatol Lenţa a avut şi continuă să aibă prieteni de care se bucură şi pe care ştie să nu-i întristeze. Sunt onorat că Domnia Sa m-a inclus printre ei...

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)



Profesorul Anatol Lenţa şi învăţătoarea din Băxani, doamna Maria Ţurcanu

BDD-A19468 © 2011 Biblioteca Județeană Mureș
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.115 (2026-11-17 07:52:07 UTC)